

Insula

Županijska specijalna bolnica
za psihijatriju i rehabilitaciju

Kampor 224 • 51280 Rab • Hrvatska

OIB: 91616680822

T. +385(0) 51 750 640

F. +385(0) 51 750 655

www.sb-insula.hr

Na temelju odredbi članka 25. i 53. Statuta Županijske specijalne bolnice Insula, slijedom odredbi (Europske) Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (NN - MU 18/97, 6/99, 14/02, 13/03, 9/05, 1/06, 2/10), Zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN 100/18, 125/19 i 147/20), Zakona o liječništvu (NN 121/03, 117/08), Zakona o kvaliteti zdravstvene zaštite (NN 118/18), Zakona o zaštiti prava pacijenata (NN 169/04, 37/08), Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama (NN 76/14), Zakona o potvrđivanju Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i Fakultativnog protokola uz Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom (NN-MU 6/07, 5/08), Zakona o suzbijanju diskriminacije (NN 85/08, 112/12), Kodeksa medicinske etike i deontologije (NN 55/08, 139/15), Pravilnika o akreditacijskim standardima za bolničke zdravstvene ustanove (NN 92/19), Upravno vijeće Bolnice na svojoj 07. sjednici održanoj dana 25. travnja.2022. godine donijelo je:

ETIČKI KODEKS

ŽUPANIJSKE SPECIJALNE BOLNICE INSULA

I. UVOD

Članak 1.

(1) Strateški dokumenti Županijske specijalne bolnice Insula počivaju na misiji, viziji i vrijednostima ove ustanove:

- Misija: zaštita, očuvanje i unaprjeđenje zdravlja te doprinos zdravstvenoj dobrobiti ljudi pružanjem zdravstvenih usluga, znanstvenim i akademskim djelovanjem te angažmanom u zajednici kojim se promiče mentalno zdravlje i borba protiv stigme.

- Vizija: da se Županijska specijalna bolnica Insula, kao učeća organizacija, razvije u centar izvrsnosti u našoj zemlji i šire.

- Vrijednosti: Suvremeni trendovi liječenja te život i zdravlje kao temeljno ljudsko pravo visoko je pozicionirano na ljestvici naših vrijednosti i zadaća. Naši ciljevi liječenja se temelje na poštivanju ljudskog integriteta i uvažavanju potreba naših korisnika, visokoj poslovnoj etici i organizacijskoj kulturi. Naš rad se temelji na spoznajama svjetske znanosti i desetljećima našeg iskustva. Učenje i implementacija novih znanja, udružena s entuzijazmom i humanošću našeg tima, glavni su motivator partnerstva sa sadašnjim i budućim korisnicima naših usluga. Nulta tolerancija na diskriminaciju i uznemiravanje, poštenje, humanost, ljudsko dostojanstvo, stručnost, razboritost, nepristranost, profesionalni razvoj, suosjećanje, objektivnost, transparentnost, dijalog, poštovanje, povjerljivost, diskrecija, profesionalna i osobna odgovornost temeljne su vrijednosti na koje se oslanja Županijska specijalna bolnica Insula.

(2) Etički kodeks Županijske specijalne bolnice Insula (u daljnjem tekstu: Etički kodeks) počiva na usvojenoj misiji, viziji i vrijednostima iz st. 1 ovoga članka.

(3) Etičkim kodeksom se utvrđuju načela i pravila dobrog ponašanja u profesionalnim i međuljudskim odnosima zaposlenika Bolnice prema pacijentima, njihovim obiteljima, javnim tijelima, sredstvima javnog priopćavanja, poslovnim partnerima, suradnicima u Bolnici, te osobnim kontaktima sa svrhom da svaki zaposlenik Bolnice svojim ponašanjem čuva integritet i promiče vrijednosti i ugled Bolnice.

(4) Svrha Etičkog kodeksa je promicanje vrijednosti specifičnih za zdravstvenu djelatnost u najširem smislu, moralnih načela i načela profesionalne etike u ponašanju zaposlenika s ciljem ostvarivanja zajedničkog dobra i javnog interesa.

(5) Sadržaj Etičkog kodeksa odnosi se na profesionalnu djelatnost Bolnice i dužne su ga se pridržavati sve osobe koje na bilo koji način sudjeluju u njenom radu i djelovanju.

(6) Pridržavanje Etičkog kodeksa i najviših standarda ponašanja sačuvat će povjerenje korisnika zdravstvenih usluga i javnosti prema Bolnici i zdravstvenom sustavu u cijelosti.

(7) Izrazi koji se koriste u ovom Etičkom kodeksu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Ovaj Etički kodeks uključuje i smjernice za postupanje zaposlenika Županijske specijalne bolnice Insula (u daljnjem tekstu: zaposlenici Bolnice) u sljedećim situacijama:

II. ETIČKI SUSTAV VRIJEDNOSTI ZA ZDRAVSTVENE I NEZDRAVSTVENE DJELATNOSTI, SUSTAV RJEŠAVANJA ETIČKIH DVOJBI

Članak 2.

(1) U obavljanju svojih poslova zaposlenici Bolnice obvezni su se pridržavati odredaba ovog Etičkog kodeksa, te obavljati poslove na način kojim se osigurava povjerenje javnosti u rad Bolnice kao javne ustanove.

(2) Zaposlenici se u obavljanju svojih poslova te u odnosima s pacijentima kao i u međusobnim odnosima, uključujući odnose poslodavca i zaposlenika, pridržavaju etičkih vrijednosti Bolnice, što bez ograničenja uključuje i sljedeća načela:

- zakonitosti i pravne sigurnosti te zaštite javnog interesa;
- poštivanja integriteta i dostojanstva osobe;
- zabrane diskriminacije i povlašćivanja te zabrane uznemiravanja uključujući zabranu spolnog uznemiravanja;
- zabrane zlouporabe ovlasti, zabrane korištenja autoriteta radnog mjesta u obavljanju privatnih poslova te zabrane davanja obećanja izvan redovitog postupanja i propisanih ovlasti;
- profesionalnog postupanja, čestitosti, objektivnosti i nepristranosti;
- poštivanja dogovorenih rokova i točnosti dolaska na posao i sastanke;
- ukazivanje i reagiranje na sve situacije u kojima postoji mogućnost sukoba interesa s ciljem sprječavanja sukoba interesa te izuzetosti iz situacije u kojoj postoji mogućnost sukoba interesa;
- zabrane traženja ili primanja darova ili usluga radi povoljnog rješavanja pojedine stvari;

- razmjernosti postupanja prilikom svakog ograničenja slobode i prava;
- dužnosti pružanja informacija potrebnih za upućeno odlučivanje druge strane, u skladu s propisima;
- službene povjerljivosti i zaštite privatnosti, u skladu s propisima;
- primjerenog komuniciranja;
- izbjegavanja sudjelovanja u glasinama, ogovaranju i drugim vrstama negativne i štetne komunikacije;
- posebne pozornosti prema potrebama pojedinih kategorija osoba;
- pravodobnog i učinkovitog obavljanja poslova;
- poštovanja radnih obveza, savjesnog rada, odgovornosti za svoje postupke i rezultate rada;
- dužne pažnje prema povjerenjima i bolničkoj imovini;
- primjerenosti osobnog izgleda i radnog prostora;
- otvorenosti prema novinama kojima se unaprjeđuju metode rada;
- poticanja izvrsnosti u radu;
- hijerarhijske subordiniranosti;
- kolegijalnosti, suradnje i pomoći u radu;
- prikladnog poslovnog odijevanja, visokih standarda osobne higijene i urednosti.

(3) U slučaju etičkih dvojbi, bilo zdravstvenih ili nezdravstvenih djelatnosti Bolnice, potrebno je za mišljenje obratiti se Etičkom povjerenstvu Bolnice.

(4) S obzirom da nije moguće nabrojati sve elemente prihvatljivog ponašanja, kao ni predvidjeti sve moguće situacije, u slučajevima kada ovim Etičkim kodeksom nije predviđena određena situacija potrebno je rukovoditi se humanošću, moralnošću, poslovnom logikom i zdravim razumom. U slučajevima za koje ovaj Etički kodeks ne daje smjernice, potrebno je obratiti se nadređenoj osobi, organizacijskoj jedinici zaduženoj za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete zdravstvene zaštite ili organizacijskoj jedinici zaduženoj za pravne poslove.

III. LIJEČNIČKA, PROFESIONALNA I POSLOVNA TAJNA; TAJNOST PODATAKA PACIJENTA I ZAPOSLENIKA

Članak 3.

(1) Liječnička tajna predstavlja oblik poslovne tajne koju je moguće doznati tokom obavljanja profesionalne djelatnosti. Temelj terapijskog saveza između liječnika i pacijenta počiva na obvezi čuvanja liječničke tajne. Čuvanjem povjerljivih podataka o pacijentu gradi se uzajamno povjerenje te se poštuje njegovo pravo na privatnost i njegovo ljudsko dostojanstvo.

(2) Liječnik kao liječničku tajnu mora čuvati sve informacije koje sazna o pacijentu koji mu se obrati za pomoć, a vezano uz njegovo zdravstveno stanje. Može je otkriti isključivo uz odobrenje pacijenta ili skrbnika za osobe kojima je oduzeta poslovna sposobnost, ako posebnim zakonom nije drugačije propisano. U slučaju njegove psihičke nesposobnosti ili smrti, isto vrijedi uz odobrenje uže obitelji, skrbnika ili zakonskog zastupnika.

(3) Ukoliko to pacijent zatraži, liječnik je dužan čuvati liječničku tajnu i pred pacijentovim bližnjima, a i nakon njegove smrti, osim u slučaju u kojem čuvanje liječničke tajne ugrožava život i zdravlje drugih ljudi. Čuvanje liječničke tajne jednako se odnosi i na sve sustave kojima se pohranjuju, obrađuju i prenose podaci o pacijentu.

(4) Svi zaposlenici Bolnice koji raspoložu informacijama koje su na bilo koji način povjerljive moraju, sukladno propisima, štiti njihovu tajnost.

(5) U slučaju kada zaposlenik nije siguran jesu li informacije povjerljive prirode ili nisu, treba pretpostaviti da jesu.

(6) Povjerljive informacije nastale unutar Bolnice ne smiju se javno iznositi izvan Bolnice bez odgovarajućeg ovlaštenja te sukladno primjenjivim zakonima, osim u iznimnim slučajevima (primjerice u slučaju u slučaju opasnosti od nesreće većeg broja osoba, kod sumnje da je smrt ili tjelesna ozljeda osobe nastala nasilnim putem, odavanja podataka iz medicinske dokumentacije kod epidemije zarazne bolesti, te u drugim slučajevima kada se odavanje liječničke tajne čini u interesu koji je pretežniji od interesa čuvanja tajne, bilo da se radi o općem interesu ili interesu druge osobe).

(7) Zaposlenici Bolnice informacije povjerljive prirode ne smiju koristiti niti objavljivati, izravno ili neizravno, trećim stranama, bilo tijekom ili nakon radnog odnosa u Bolnici. Također, dužni su poštivati tajnost podataka koje su dobili od trećih strana.

Članak 4.

(1) Svi podaci i informacije o osobnom ili obiteljskom životu zaposlenika Bolnice i pacijenata, koji su dostupni zaposlenicima Bolnice smatraju se profesionalnom tajnom.

(2) Bolnica svoje djelovanje temelji na odredbama propisa koji reguliraju zaštitu osobnih podataka. Svi osobni podaci koje zaposlenici Bolnice imaju na raspolaganju štite se sukladno navedenim načelima:

- Sukladno propisima, zaposlenici imaju obvezu Bolnici pravovremeno dostaviti točne informacije koje imaju utjecaj na njihova prava i obveze vezano uz radno-pravni status;

- Kod prikupljanja, obrade, pohrane i prijenosa osobnih podataka primjenjuju se odgovarajuće mjere radi osiguranja povjerljivosti;

- Zaposlenici su dužni poštovati važeći Pravilnik o prikupljanju, obradi, korištenju i zaštiti osobnih podataka Bolnice.

Članak 5.

(1) Zaposlenici Bolnice dužni su elektronički komunikacijski sustav, koji uključuje telekomunikacije, računala, računalne programe ili aplikacije, Internet, elektroničku poštu, intranet, bežične uređaje, govornu poštu i druge automatizirane informacijske sustave, pravilno koristiti isključivo za radne zadatke.

(2) Nedopušteno je korištenje tehnologije za slanje diskriminirajućih, uvredljivih ili uznemirujućih poruka i ostalih sadržaja koji se mogu smatrati neprikladnima.

(3) Nije dopušteno korisničke ID-ove ili lozinke zaposlenika Bolnice otkrivati neovlaštenim osobama ili drugim zaposlenicima.

(4) Nije dopušteno drugim osobama omogućiti obavljanje bilo kakve aktivnosti pomoću ovlaštene iskaznice Bolnice.

IV. POSLOVNO I PROFESIONALNO POSTUPANJE KOD PRIJEMA, TIJEKOM LIJEČENJA I OTPUSTA

Članak 6.

- (1) Postupak prijema na bolničko liječenje može biti hitni ili planirani. Prilikom dogovora za planirani bolnički prijem, liječnik ili osoba koju on ovlasti daje uputu o datumu i vremenu dolaska, te eventualno potrebnoj dodatnoj pripremi.
- (2) Informacije za pacijente, koje pružaju detaljne upute o prijemu i boravku pacijenata, dostupne su na mrežnim stranicama Bolnice.
- (3) Na početku liječenja, nadležni liječnik osobno ili putem osobe koju ovlasti, dužan je upoznati bolesnika s planom liječenja te zatražiti od njega informirani pristanak.

Članak 7.

- (1) Dužnost liječnika i svih zdravstvenih te suradnih djelatnika je pružiti bolesniku najbolju moguću skrb u okvirima dobre medicinske prakse.
- (2) Tijekom bolničkog liječenja liječnik je dužan, sukladno svojim kompetencijama i željama bolesnika, davati informacije o tijeku liječenja njemu bliskim osobama.
- (3) Ukoliko tijekom boravka u Bolnici nastane potreba za prijevozom pacijenta u drugu ustanovu radi pregleda, dijagnostičkog/terapijskog zahvata ili premještanja, isti će se organizirati uz odgovarajuću pratnju sanitetskim vozilom doma zdravlja, vlastitog voznog parka ili vozilom hitne pomoći, sukladno važećem propisu koji definira uvjete i način ostvarivanja prava iz obiteljskog zdravstvenog osiguranja.
- (4) Komunikacija s institucijama u zdravstvenoj i socijalnoj skrbi odvija se putem ranije utvrđenih protokola.

Članak 8.

- (1) Osoblje na odjelu pacijentu i njegovoj obitelji pravovremeno pruža jasne upute o planiranom otpustu.
- (2) Kod otpusta pacijenta liječnik, na temelju važećih propisa koji razrađuju uvjete i način ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja, odlučuje ostvaruje li pacijent pravo na prijevoz sanitetskim vozilom. Ukoliko pacijent ostvaruje navedeno pravo, osoblje Bolnice će u dogovoru s pacijentom naručiti sanitetsko vozilo.
- (3) Ako prilikom otpusta pacijenta kući ne postoji zdravstveni razlog za prijevoz sanitetom, obitelj je dužna organizirati prijevoz. Postoji mogućnost da se pacijentu pomogne prilikom korištenja sredstava javnog prijevoza ili poziva taksi službi.
- (4) U slučaju da na kraju bolničkog liječenja, radi stanja pacijenta, postoji potreba potražiti smještaj u ustanovi, poput doma za umirovljenike ili ustanove za njegu, u tome pomažu socijalni radnici Bolnice.

(5) Ukoliko nakon bolničkog liječenja uz kućno liječenje i njegu brigu o pacijentu preuzima obitelj pacijenta, Bolnica je dužna o otpustu obavijestiti liječnika opće medicine.

(6) Zaposlenici Bolnice dužni su postupati sukladno propisima i ugovornim obvezama Bolnice vezano uz postupanje s uputnicama, pravilnu ispostavu računa i naplatu korisnika koji su obvezni platiti korištenje zdravstvenih usluga ili zdravstvenih usluga od participacije.

V. IZBJEGAVANJE SUKOBIA INTERESA

Članak 9.

(1) Aktivnost zaposlenika Bolnice isključivo je usmjerena prema stručnom i profesionalnom obavljanju radnih zadataka odnosno liječenju pacijenata i taj odnos ne smije ugroziti niti jedan drugi interes ili namjera.

(2) Zaposlenici Bolnice obvezni su biti odani Bolnici i izbjegavati sukob interesa.

(3) Nije dopušteno sudjelovati u bilo kakvim aktivnostima koje dovode u pitanje odanost Bolnici ili mogu dovesti do sukoba interesa, te negativno utjecati na ugled Bolnice. Sukob interesa mogu uzrokovati obiteljski odnosi, blisko prijateljstvo, antagonizmi i slično. Navedeno bez ograničenja uključuje i sljedeće situacije:

- djelovati ili imati interese koji otežavaju objektivni i učinkovit rad zaposlenika Bolnice;

- imati interes, bilo materijalne ili druge prirode, osobno ili posredstvom člana obitelji, kod bilo koje pravne ili fizičke osobe koja je u poslovnom odnosu s Bolnicom.

(4) Zaposlenici Bolnice ne smiju se koristiti svojim poslom i položajem radi ostvarivanja imovinske ili druge koristi za sebe ili drugoga.

(5) Izvanbolničke djelatnosti zaposlenika Bolnice ne smiju biti u sukobu s njihovim profesionalnim obvezama ili utjecati na njihov integritet i objektivnost.

(6) Svi zaposlenici Bolnice tokom svakodnevnog obavljanja posla moraju prepoznavati i izbjegavati sukobe interesa, uključujući i situacije koje se mogu takvima činiti.

(7) Zaposlenicima Bolnice nije dopušteno poticati darivanje, tražiti darove, niti primati bilo kakve darove, bilo za sebe ili za drugu osobu, za koje postoji razumna pretpostavka da će neposredno ili posredno utjecati na njihov poštivanje profesionalnih prava i dužnosti, ispunjavanje profesionalnih obveza te objektivnost.

(8) Otklanjanje svakog pokušaja korupcije obveza je svih zaposlenika Bolnice.

(9) Bilo koji oblik nepotizma nije dopušten. Nepotizmom se smatra svako djelovanje koje srodnike osobe stavlja u povlašten položaj prema drugim osobama koje raspolažu jednakim ili boljim sposobnostima.

(10) Zaposlenici Bolnice ne smiju bez odobrenja ravnatelja, koji predstavlja i zastupa Bolnicu, sklapati poslove iz djelatnosti koju obavlja Bolnica bez posebnog odobrenja.

VI. SIGURNOST PACIJENATA I ZAPOSLENIKA

Članak 10.

- (1) Bolnica nastoji pružati sigurno okruženje za pacijente, liječnike, zaposlenike, posjetitelje i druge osobe.
- (2) Zaposlenici Bolnice su obvezni: poštivati dužnost prijavljivanja svih nesigurnih i neželjenih događaja koji mogu ugroziti pacijente, druge zaposlenike ili posjetitelje; pravilno postupati s medicinskim otpadom i opasnim materijalom; odmah izvijestiti nadređene ako primijete potencijalnu nezgodu koja uključuje medicinski otpad ili opasni materijal te poduzeti hitne radnje kako bi se spriječila šteta; voditi sigurnu pohranu svih lijekova i odmah izvijestiti nadređene u slučaju nestanka lijekova; pridržavati se stroge zabrane konzumiranja alkohola i opijata na radnom mjestu; poštovati odredbe resornog ministarstva o zabrani pušenja na radnom mjestu, osobito na mjestima i u zajedničkim prostorijama gdje se zadržavaju zaposlenici nepušači, kako ne bi ugrožavali njihov život i zdravlje.
- (3) Bolnica će kontinuirano poboljšavati uvjete rada za svoje zaposlenike te ih educirati o zdravstvenim i sigurnosnim politikama i mjerama.

Članak 11.

- (1) Zaposlenici Bolnice postupaju jednako prema svim pacijentima. Nedopustiv je svaki oblik neposredne i posredne diskriminacije temeljene na političkim ili vjerskim uvjerenjima, etničkoj ili nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, spolnoj orijentaciji, životnom stilu, imovinskom stanju, podrijetlu, obiteljskom ili bračnom statusu, trudnoći, obiteljskom obvezama, dobi, obrazovanju, invalidnosti, tjelesnom izgledu ili zdravstvenom stanju.
- (2) Zaposlenici Bolnice postupaju s posebnom pažnjom prema osobama s invaliditetom i drugim osobama s posebnim potrebama.
- (3) Zaposlenici Bolnice obvezni su postupati jednako prema svim zaposlenicima Bolnice kao i drugim osobama bez diskriminacije ili povlašćivanja na bilo kojoj osnovi iz stavka 1.
- (4) Nije dopušten bilo koji oblik diskriminacije i netolerantnosti u međusobnim odnosima.

Članak 12.

- (1) Međusobne odnose zaposlenici Bolnice obvezni su izgrađivati na uzajamnom poštivanju, potpori, povjerenju i suradnji.
- (2) Zaposlenici Bolnice u obavljanju svog rada razmjenjuju mišljenja i informacije o pojedinim stručnim pitanjima radi ostvarivanja zajedničkog dobra Bolnice u cjelini.
- (3) Nadređeni potiče zaposlenike Bolnice na kvalitetno i učinkovito obavljanje rada, međusobno uvažavanje, poštivanje i suradnju, te primjeren odnos prema korisnicima zdravstvene zaštite.
- (4) Postupajući u skladu s etičkim načelima, u međusobnim odnosima, zaposlenici ne ometaju jedni druge u izvršavanju posla.

(5) Zaposlenici Bolnice obvezni su poštivati načelo subordinacije, biti otvoreni za suradnju te savjesno izvršavati dogovorene zadatke.

Članak 13.

(1) Zabranjena je svaka vrsta uznemiravanja između zaposlenika Bolnice i pacijenata, posjetitelja i drugih osoba čije je djelovanje vezano uz Bolnicu.

(2) Uznemiravanjem se smatra svako neprimjereno ponašanje prema drugoj osobi kojem je cilj ili koje stvarno znači povredu osobnog dostojanstva, koje ometa njezino obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitetu njezina života.

(3) Uznemiravanjem se smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljani, verbalni, neverbalni ili fizički, koji stvara ili pridonosi stvaranju neugodnih i neprijateljskih radnih i obrazovnih okolnosti ili koji drugu osobu zastrašuje, vrijeđa ili ponižava.

(4) Neprihvatljivo je svako spolno uznemiravanje. Spolno uznemiravanje specifičan je oblik uznemiravanja koje karakterizira izostanak pristanka ili odbijanje druge strane, a uključuje ponavljano neželjeno upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga spolne naravi drugoj osobi, fizičko napastovanje, ponavljano neželjeno iznošenje šala i opaska koje su spolno obojene uključujući referiranje na spol i spolnu orijentaciju, ruganje i ismijavanje koje je spolno obojeno, izlaganje spolno uvredljivog i uznemiravajućeg materijala, te zahtijevanje spolnih usluga u zamjenu za odrađeno djelovanje ili propuštanje s pozicije autoriteta.

(5) Svaki zaposlenik ima pravo prijaviti uznemiravanje koje je počinio drugi zaposlenik.

(6) Na zaposlenika koji je prijavio uznemiravanje ne smije se vršiti nikakav pritisak.

Članak 14.

(1) Pri znanstvenom istraživanju koje uključuje ljude potrebno je pridržavati se preporuka Helsinške deklaracije i njezinih revizija (World Medical Association Declaration of Helsinki - Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects), važećih zakonskih propisa i etičkih kodeksa primjenjivih na određene znanstvene discipline.

(2) Za svako znanstveno ili drugo istraživanje koje bi uključivalo pacijente i/ili zaposlenike bolnice nužno je prethodno zatražiti mišljenje i dopuštenje Etičkog povjerenstva Bolnice.

(3) Istraživanje koje može rezultirati nerazboritim rizikom, odnosno fizičkim i/ili psihičkim povredama pacijenata, nije dopušteno. Dobrobit pojedinca ima prednost pred interesima znanosti i društva.

(4) U znanstvenom istraživanju i radu nužna je primjena načela svjesnog pristanka na temelju odgovarajuće obaviještenosti sudionika. Istraživač koji vodi istraživanje obavezan je ispitanika detaljno upoznati sa svrhom i ciljevima istraživanja, postupkom istraživanja, očekivanom koristi i eventualnim mogućim rizicima. Ispitanik nakon što je ispitanik temeljito informiran, isti može dati ili uskratiti svoj pristanak. Istraživač je dužan pribaviti pisani informirani pristanak svakog ispitanika. Ako to iz nekog razloga nije moguće (malodobnost, poslovna nesposobnost, stanje svijesti ispitanika i sl.), pristanak se može zatražiti od njegova zakonskog zastupnika.

(5) Ukoliko ispitanik tijekom istraživanja postane sposoban za samostalno odlučivanje, istraživač mora za daljnja istraživanja dobiti njegov pisani pristanak. Ispitanik ima pravo uvida u vlastite nalaze i može, bez posljedica za njega osobno, u svako doba odustati od daljnjeg sudjelovanja u istraživanju.

(6) Potrebno je štiti prava i dostojanstvo svih sudionika u zdravstvenom istraživanju.

(7) Nije dopušteno ispitivanje ili uznemiravanje bolesnika i zaposlenika u cilju istraživanja bez suglasnosti Etičkog povjerenstva, ravnatelja, rukovoditelja odjela i ispitanika.

(8) Svako prisiljavanje zaposlenika na istraživanje bez slobodne volje smatra se uznemiravanjem na radu.

VII. NEOVISNOST, OBJEKTIVNOST I PRAVO JAVNOSTI

Članak 15.

(1) Zaposlenici Bolnice su obvezni odgovorno, profesionalno, savjesno i etički besprijekorno ispunjavati sve svoje obveze prema pacijentima, njihovim obiteljima, kolegama i ostalim zaposlenicima Bolnice. Nužno je poštovati kriterije stručnosti i izvrsnosti, te sukladno tome postoji obveza:

- stalnog stručnog usavršavanja u okviru odabranoga profesionalnoga područja;

- temeljenje svih prosudbi, profesionalnih i etičkih, na dostupnim činjenicama, što isključuje bilo koju vrstu predrasuda.

(2) Zaposlenici Bolnice ne smiju dopustiti da bilo koja vrsta predrasuda utječe na njihovu objektivnost kod pružanja zdravstvenih usluga, što također vrijedi i za istraživačke, administrativne, poslovne i upravljačke djelatnosti. Nije dozvoljeno ugrožavanje ljudskih prava te su dužni poštovati uvjerenja i osjećaje pripadnosti po bilo kojoj osnovi.

(3) Nedopušteno je vulgarno izražavanje, vrijeđanje, verbalni ili fizički napadi, fizičko ili emocionalno zlostavljanje, posredno ili neposredno omalovažavanje, prijetnje ili seksualno zlostavljanje. Navedeno se smatra osobito teškom povredom iz radnog odnosa, jer predstavlja ugrožavanje integriteta, dostojanstva i sigurnosti osobe.

(4) Kriteriji na osnovu kojih se vrši ocjenjivanje djelatnosti i profesionalne kompetencije zaposlenika Bolnice moraju biti neposredno relevantni za profesionalne obveze ili obavljanu djelatnost.

(5) Bolnica svim pacijentima jamči opće i jednako pravo na informiranost, pravo na kvalitetnu i trajnu zdravstvenu zaštitu u skladu sa zdravstvenim stanjem, pravo na pristup medicinskoj dokumentaciji, pravo na prihvaćanje ili odbijanje pojedinog terapijskog odnosno dijagnostičkog postupka uz primjenu ograničenja utvrđenih propisom, pravo na samovoljno napuštanje zdravstvene ustanove, kao i sva ostala prava u skladu s etičkim načelima i standardima struke. Bolnica navedena prava jamči u najboljem interesu pacijenata, uz poštivanje njihovih osobnih stavova, međutim sve sukladno važećem propisu o zaštiti prava pacijenata.

(6) Bolnica uzima u obzir svoju društvenu i javnu odgovornost te podupire pravo zaposlenih na slobodu izražavanja i javno nastupanje, što uključuje izražavanje svojih stajališta u

novinama, knjigama i časopisima, nastupe pred publikom, na radiju i televiziji, kao i druge oblike djelovanja za dobrobit zajednice. Međutim, za izlaganja vezana djelatnosti koja se obavlja u Bolnici neophodno je prethodno ishoditi odobrenje ravnatelja Bolnice.

(7) Bolnica smatra neprihvatljivim nesavjesnu uporabu imovine Bolnice, otežavanje ili uskratu zaposlenicima da se koriste imovinom Bolnice, uporabu imovine Bolnice ili pogodnosti za osobne, vjerske, političke, komercijalne i druge svrhe bez posebnog odobrenja. Neprihvatljivo je također poticanje zaposlenika Bolnice u nepoštivanju propisanog ponašanja na radnom mjestu, korištenje imenom ili logotipom Bolnice za privatne djelatnosti te namjerno predstavljanje osobnih stajališta kao službenog stajališta Bolnice.

Članak 16.

(1) U svim oblicima javnih nastupa i djelovanjima u kojima predstavlja bolnicu, zaposlenik se obvezuje iznositi stajališta Bolnice u skladu s propisima, dobivenim ovlastima i stručnim znanjem, te odredbama ovog etičkog kodeksa. Za javne nastupe vezane uz obavljanje djelatnosti u Bolnici zaposlenik mora imati dozvolu ravnatelja.

(2) Pri iznošenju stajališta Bolnice i svojih osobnih stajališta, zaposlenik treba štititi osobni ugled te ugled Bolnice.

Članak 17.

(1) U javnim nastupima u kojima zaposlenik ne predstavlja Bolnicu, a koji se na bilo koji način odnose na poslove iz područja rada Bolnice ili se odnose na poslove koje zaposlenik obavlja u Bolnici, zaposlenik Bolnice ne smije iznositi podatke koji bi mogli naštetiti ugledu ustanove i narušiti povjerenje građana u rad ustanove, ako bi iznošenje takvih podataka predstavljalo povredu dužnosti čuvanja poslovne tajne ili ako bi to bilo u suprotnosti s drugim zakonom, zaštićenim interesima korisnika zdravstvene zaštite i pravnih osoba.

Članak 18.

(1) U javnim nastupima u kojima zaposlenik ne predstavlja Bolnicu i ne predstavlja se kao zaposlenik Bolnice, odnosno javnim nastupima koji nisu tematski povezani s ustanovom odnosno područjem rada u Bolnici u kojoj je zaposlen zaposlenik ne treba posebno odobrenje ravnatelja za nastupe u medijima, ali je pri tome dužan paziti na ugled Bolnice i osobni ugled.

VIII. ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 19.

(1) Etičko povjerenstvo je savjetodavno tijelo koje razmatra pitanja vezana uz primjenu etičkih i deontoloških načela zdravstvene struke u obavljanju djelatnosti Bolnice, odobrava znanstvena istraživanja u zdravstvenoj ustanovi, te rješava i druga etička pitanja u okviru obavljanja djelatnosti zdravstvene ustanove.

(2) Etičko povjerenstvo je definirano sukladno važećem propisu koji regulira zdravstvenu zaštitu, a djeluje sukladno poslovniku o radu.

IX. PODRŠKA ZAPOSLENICIMA PRI IZRAŽAVANJU ETIČKIH DVOJBI I ŽALBENI POSTUPAK

Članak 20.

(1) Ukoliko zaposlenik Bolnice nije siguran je li neka situacija ili radnja moralna ili zakonita ili ukoliko postoji etička sumnja, takvu dvojbu neophodno je razmotriti s nadređenim.

(2) U uvjetima u kojima nadređeni nije u mogućnosti dati jasan i nedvosmislen odgovor ili u uvjetima kada predmetna tema stvara nelagodu, zaposlenik ili nadređeni trebaju se neposredno obratiti ravnatelju Bolnice i Etičkom povjerenstvu ili organizacijskoj jedinici zaduženoj za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete zdravstvene zaštite, te ukazati na ponašanje zaposlenika i drugih osoba koje je protivno odredbama ovog Etičkog kodeksa.

(3) U žalbenim postupcima sudjeluje organizacijska jedinica zadužena za pravne poslove.

(4) Protiv osoba koje u dobroj vjeri izvijeste o etičkim sumnjama nije dopuštena bilo koja vrsta odmazde.

Članak 21.

(1) Prije davanja odgovora ravnatelj Bolnice zatražit će pisano očitovanje zaposlenika protiv kojega je upućena pritužba i/ili provesti odgovarajuće postupke, ako je pritužbu uputila osoba izvan Bolnice.

X. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 22.

(1) Zaposlenici Bolnice obvezni su pridržavati se odredaba ovog Etičkog kodeksa, kao i važećih propisa i internih akata vezanih uz obavljanje svoga rada u Bolnici. Kršenje odredaba Etičkog kodeksa može rezultirati izricanjem disciplinskih mjera.

(2) U slučaju da se utvrde povrede odredaba Etičkog kodeksa, bit će poduzete odgovarajuće korektivne i disciplinske mjere, uključujući jednu ili više mjera navedenih u nastavku:

- savjetovanje sa zaposlenikom Bolnice uz upućivanje na relevantnu edukaciju;
- pisano upozorenje koje se registrira u bazi podataka o zaposleniku;
- promjena uloga i odgovornosti na radnom mjestu ili premještanje na drugo radno mjesto;
- opoziv s rukovodećeg radnog mjesta.

(3) Slijedom odredbi članka 70. Pravilnika o radu Bolnice, bez obzira na prethodno opisane korake, osobito teškim povredama iz radnog odnosa smatraju se, između ostaloga: svjesno i/ili namjerno neizvršavanje obveza iz ugovora o radu; ne otpočinjanje s radom dana navedenog ugovorom o radu; zlouporaba bolovanja; neopravdani izostanak s posla dva ili više dana uzastopno; kazneno djelo u svezi s radnim odnosom, osobito ako je zaposleniku određen pritvor; odbijanje izvršenja radnog zadatka ili naloga neposrednog rukovoditelja; učestalo kršenje pravila rada i pravila zaštite na radu; tjelesni napad ili teško vrijeđanje drugoga zaposlenika ili člana uprave; povreda obveze čuvanja poslovne tajne; uzimanje alkohola ili drugih opojnih sredstava prije i za vrijeme rada; konkurencija zaposlenika poslodavcu na način protivan zakonu; krađu alata, materijala, sirovina, i dr. veće vrijednosti te dokumenata poslodavca; povreda obveze čuvanja profesionalne tajne; ako zaposlenik napusti radno mjesto prije nego dobije zamjenu, iako mu je radno vrijeme proteklo; povreda dostojanstva zaposlenika; širenje dezinformacija o Bolnici.

(4) Temeljem Zakona o radu i Pravilnika o radu, Bolnica je ovlaštena poduzeti odgovarajuće korake ukoliko se nesporno utvrde okolnosti iz prethodnog stavka ili drugih okolnosti temeljem propisa, što može rezultirati i otkazom ugovora o radu.

(5) Uz prethodno navedeno, Bolnica pridržava pravo na:

- naknadu gubitaka ili štete prouzročene povredom;
- pokretanje postupka pred nadležnim institucijama za utvrđivanje kaznene ili prekršajne odgovornosti.

Članak 23.

(1) Zaposlenici Bolnice dužni su se upoznati s odredbama ovog etičkog kodeksa, te ga u dobroj vjeri, provoditi i primjenjivati u svakodnevnom radu.

Članak 24.

(1) Ovaj Etički kodeks bit će revidiran svake 4 (četiri) godine. U slučaju promjene pozitivnih propisa na kojima se temelji, vršit će se izmjene i dopune za čije praćenje se zadužuje pravna služba i Etičko povjerenstvo Bolnice.

Članak 25.

(1) Ovaj Etički kodeks bit će objavljen na internetskoj stranici Bolnice.

(2) Stupanjem na snagu ovog Etičkog kodeksa prestaje važiti Etički kodeks broj Klasa: 012-04/20-20/01, Urbroj: 2169-30-02-20-01 od 16.12.2020. godine.

Članak 26.

(1) Etički kodeks stupa na snagu osmi dan od dana objave na oglasnoj ploči i internetskim stranicama Bolnice.

(2) Etički kodeks Bolnice dostupan je svim zaposlenicima i javnosti putem internetske stranice Bolnice i na drugi prikladan način.

Klasa: 012-04/22-20/02

Ur.broj: 2169-30-02-22-01

Rab, 25.04.2022.g.

Predsjednik Upravnog vijeća:

dr.sc. Marin Lazarić, mag.oec.

Utvrđuje se da je Etički kodeks Županijske specijalne bolnice Insula objavljen na oglasnoj ploči Bolnice dana 08. svibnja 2022. godine, a stupio je na snagu dana 10. svibnja 2022. godine.

Ravnateljica:

izv.prof.dr.sc. Vesna Šendula Jengiđ, prim.dr.med.